

Byggföretagens yttrande över Statens energimyndighets redovisning av uppdrag att analysera utveckling av Klimatpremien till miljöarbetsmaskiner

Byggföretagen är de enskilda byggföretagens bransch- och arbetsgivarorganisation och organiserar cirka 4 000 bygg-, anläggnings- och specialföretag. Byggföretagen har tagit del av rubricerad remiss och vill framföra följande synpunkter.

Byggföretagen välkomnar Energimyndighetens förslag och tillstyrker att stödet till arbetsmaskiner bryts ut ur förordningen (2020:750) om statligt stöd till vissa miljöfordon och regleras i en egen förordning för eldrivna arbetsmaskiner. Arbetsmaskiner är en betydande källa till växthusgasutsläpp, och många av Byggföretagens medlemsföretag använder arbetsmaskiner i sin verksamhet. Förslagen att utvidga stödet till att även omfatta leasing av arbetsmaskiner samt ladd- och tankinfrastruktur är viktiga steg för att påskynda omställningen i sektorn. Byggföretagen välkomnar särskilt de föreslagna högre stödnivåerna för små och medelstora företag. Mindre företag har ofta svårare att bära stora investeringar, och högre stödnivåer kan därför bidra till att omställningen når hela branschen och inte bara de största företagen. Byggföretagen har dock några synpunkter på förslagets utformning.

Stödet måste gå att räkna med när investeringsbeslutet fattas

Ett investeringsstöd är en effektiv klimatåtgärd endast om det påverkar företagets investeringsbeslut. För att stödet ska kunna vägas in i valet mellan en dieseldriven och en eldriven arbetsmaskin behöver företagen få besked om stöd innan maskinen eller laddinfrastrukturen beställs. Ett stöd som i praktiken beviljas först efter att investeringsbeslutet har fattats riskerar att främst gå till investeringar som hade gjorts ändå. För företagen innebär osäkerheten dessutom en ekonomisk risk. Den som beställer innan beslut har fattats riskerar att stödet inte beviljas, och den som väntar på beslut riskerar förseningar i sina projekt. Det gäller särskilt mindre företag med begränsade marginaler. Snabba besked bedöms också göra stödet mer attraktivt att söka.

Energimyndigheten konstaterar själv att långa handläggningstider under 2025 var ett hinder för de sökande. Med de föreslagna höjda stödnivåerna

kan antalet ansökningar förväntas öka, vilket ytterligare ökar risken för långa väntetider. Byggföretagen föreslår därför att det i förordningen anges att beslut ska fattas inom 14 dagar från det att en fullständig ansökan har kommit in. Byggföretagen föreslår vidare att Energimyndigheten löpande redovisar hur stor del av årets medel för stödet som återstår efter fattade beslut. Det ger företagen möjlighet att bedöma sannolikheten att få stöd redan när investeringen planeras.

Definitionen av eldriven arbetsmaskin

Enligt förslaget till förordning omfattar begreppet eldriven arbetsmaskin endast motorredskap och traktorer, medan rapporten i övrigt även räknar terrängmotorfordon som arbetsmaskiner. Det innebär att exempelvis tunga terrängvagnar, som eldrivna dumprar, riskerar att inte bli stödberättigade. Dumprar är viktiga arbetsmaskiner inom bland annat väg- och järnvägsbyggande, och eldrivna dumprar finns i dag tillgängliga på marknaden. Byggföretagen föreslår därför att definitionen i 2 § utvidgas till att även omfatta terrängvagnar.

Stöd till ladd- och tankinfrastruktur

Byggföretagen ser mycket positivt på förslaget att ladd- och tankinfrastruktur ska bli stödberättigad. Tillgången till laddning är ett av de största hindren för eldrivna arbetsmaskiner i bygg- och anläggningssektorn. Energimyndigheten konstaterar dock att det i dag saknas en tydlig rättslig grund för stödet i EU:s gruppundantagsförordning (GBER), och det är ännu oklart om den nya gruppundantagsförordningen kommer att omfatta stöd till laddinfrastruktur för arbetsmaskiner. Byggföretagen ser det därför som angeläget att regeringen parallellt med EU:s arbete med den nya gruppundantagsförordningen förbereder en anmälan av stödet till kommissionen, så att stödet kan införas så snart som möjligt.

Det framgår inte tydligt av förslaget om stöd till ladd- och tankinfrastruktur även kan ges vid leasing. I tillfälliga projekt kan det vara mer ändamålsenligt att leasa mobil laddutrustning och energilager än att köpa dem. Byggföretagen anser därför att det bör förtydligas om leasing av infrastruktur omfattas. Om så inte är fallet bör regeringen undersöka om även leasing av sådan utrustning kan omfattas, särskilt eftersom stödet till laddinfrastruktur för arbetsmaskiner ändå förutsätter att EU:s statsstödsregler ändras eller att stödet godkänns av kommissionen.

Register för arbetsmaskiner

Byggföretagen delar Energimyndighetens bedömning att ett register över arbetsmaskiner är viktigt för att motverka bedrägerier. Ett sådant register skulle även kunna bidra till att minska stölderna av entreprenadmaskiner. Byggföretagen anser dock att det bör övervägas att bygga vidare på det befintliga vägtrafikregistret hos Transportstyrelsen, där en del anläggningsmaskiner redan i dag registreras.

Frågor med anledning av detta remissvar kan ställas till Lars Ahlm, expert inom klimatpolitik och grön konkurrenskraft, lars.ahlm@byggforetagen.se alternativt 0722192902.

BYGGFÖRETAGEN

Kristoffer Tamsons
Verkställande direktör